

Climate & Population × DJAIRI

İklim, insan, bilgi ve saha inovasyonu

Digital Al-Jazari for AI & Research Innovation (DJAIRI)

GELECEĞİ İNŞA EDEN MİRAS

İnsan, çevre ve geleceğe ilişkin sorunlara uygulanabilir bilgi temelli çözümler geliştirmek üzere yapay zekâyı, uygulamalı araştırmayı, akıllı öğrenmeyi, bilimsel yayıncılığı ve saha çalışmalarını bir araya getiren Ürdün merkezli bir kuruluştur.

digitalaljazari.org | djairi.org

Akıllı öğrenme ve araştırma yayıncılığından kurak alanlardaki saha çalışmalarına kadar DJAIRI, bilgiyi eylemle buluşturur; iklimi, nüfusu ve dayanıklılığı bütünleşik bir gündem içinde ele alır.

◆ Biz Kimiz?

Dijital Al-Jazari for AI & Research Innovation (DJAIRI), 14 Ekim 2015 tarihinde kurulmuş Ürdün merkezli bir kuruluştur. Ürdün Haşimi Krallığı'nın resmî hukuk düzeni içinde faaliyet göstermekte ve yetkili Ürdün makamlarınca ruhsatlandırılmış bulunmaktadır. Kuruluş, yapay zekâyı, araştırma ve inovasyonu, dijital öğrenmeyi ve saha uygulamalarını bütünleştiren bir modele doğru gelişimini daha açık biçimde yansıtmak amacıyla 5 Mayıs 2025 tarihinde bugünkü adını ve kurumsal kimliğini benimsemiştir.

Ürdün'den hareket eden DJAIRI, Arap dünyasını ve uluslararası çevreyi kapsayan bir bakış açısıyla çalışır. Yapay zekâyı kendi başına bir amaç olarak görmeyiz; bilgiye erişimi genişletmek, araştırmayı güçlendirmek, öğrenmeyi hızlandırmak ve veri ile fikirleri gerçek ortamlarda sınanabilecek uygulanabilir çözümlere dönüştürmek için bir araç olarak kullanırız.

⚙️ Neden "Al-Jazari"?

"Al-Jazari" adı yalnızca Arap bilim mirasına bir gönderme değildir; aynı zamanda bir düşünme biçimini ifade eder. 12. ve 13. yüzyılların önde gelen mühendislerinden Bediüzzaman Ebü'l-İzz İsmail el-Cezerî, kuramsal bilgiyi gözlem, tasarım, deney ve yararlı makineler üretme pratiğiyle birleştirmiştir. En tanınmış eseri, genel olarak The Book of Knowledge of Ingenious Mechanical Devices adıyla bilinir. Dijital Al-Jazari'nin dijital çağda yeniden canlandırmayı amaçladığı da bilginin yararlı eyleme dönüşmesini sağlayan bu ruhtur: geleceği inşa eden bir miras ve gerçek bir sorunla başlayıp kullanılabilir bir çözümle sonuçlanan inovasyon.

⌘ Nasıl Çalışıyoruz?

Çalışmalarımız birbiriyle bağlantılı hatlar üzerinde ilerler: akıllı öğrenme; araştırma ve inovasyon; dijital bilimsel yayıncılık; saha çalışmaları ve bilgi platformlarının geliştirilmesi. Amacımız, bilginin bir makaleye ya da eğitim salonuna hapsolmasını önlemektir. Onu erişilebilir içeriğe, ölçülebilir becerilere, karar destek araçlarına, saha deneylerine ve işbirliği ağlarına dönüştürmeyi hedefleriz.

● İnsanı Merkeze Almak: Kadınlar, Çocuklar, Gençler ve Dezavantajlı Gruplar

DJAIRI; kadınlara ve kız çocuklarına, çocuklara, gençlere ve bilgiye ya da fırsatlara erişimde ekonomik, sosyal, coğrafi veya dijital engellerle karşılaşan dezavantajlı ya da dışlanmış gruplara özel önem verir. Projenin niteliğine göre bu kapsam; kırsal ve düşük gelirli çevrelerde yaşayan kadınları, mültecileri ve krizlerden etkilenen kişileri, genç kadın liderleri, çocukları ve ergenleri, ayrıca öğrenme, katılım ve güçlenme açısından daha adil fırsatlara ihtiyaç duyan gençleri içerir.

Bu grupları yalnızca yararlanıcı olarak görmüyoruz. Katılım kapasitelerini, bilgi üretme imkânlarını ve dijital ile araştırma araçlarını kullanma becerilerini genişletmeyi amaçlıyoruz. Bu yaklaşım; eğitimlerde, dijital öğrenmede, topluluk faaliyetlerinde, çocuk ve genç odaklı girişimlerde, kadınların güçlendirilmesinde ve erişim engellerini azaltmak üzere tasarlanan platformlarda kendini gösterir. Örneğin Skill & Certificate platformunda öğrenme içeriği sertifika ücreti ödenmeden önce erişime açıktır: öncelik bilgiye erişimdedir; sertifikalandırma ise başarıya, programın tamamlanmasına ve doğrulamaya bağlıdır.

■ Skill & Certificate | Akıllı Öğrenme Platformu

Skill & Certificate, DJAIRI'nin en görünür dijital girişimlerinden ve öğrenenlere doğrudan hizmet sunan başlıca projelerinden biridir. Öğrenenlerle nitelikli içerik arasındaki engelleri azaltmak üzere tasarlanmış Arapça bir akıllı öğrenme ve yapılandırılmış öz-öğrenme platformudur. Kullanıcılar hesap oluşturur, bir kursa katılır, materyalleri inceler, bilgilerini sınar ve başarı koşullarını yerine getirdikten sonra doğrulanabilir dijital sertifika alırlar.

Eylül 2026 itibarıyla platform, 16 bilgi alanına yayılmış 253 eğitim kursu sunmaktadır. Genişleme politikası, kategoriler arasında yapay bir sayısal denge kurmaya değil, öğrenenlerin gerçek ihtiyaçlarına dayanır; bununla birlikte öğrencilerin, çalışanların, araştırmacıların ve girişim liderlerinin hedeflerine uygun beceriler geliştirebilmeleri için yeterli konu çeşitliliği korunur.

1. Liderlik ve Girişimcilik	2. Finans ve İş Dünyası
3. Tıp ve Sağlık	4. Ruh Sağlığı
5. Eğitim ve Öğretim	6. Temel Bilimler
7. Mühendislik ve Enerji	8. Teknoloji ve Yapay Zekâ
9. Çevre ve Tarım	10. Hukuk ve Güvenlik
11. Beşerî Bilimler ve İslami Araştırmalar	12. Diller
13. Medya ve İletişim	14. Kişisel Beceriler
15. Turizm ve Arkeoloji	16. Sanat ve Edebiyat

Platform, sertifikanın basit bir satın alma işlemini değil, öğrenme ve değerlendirme sonucunu yansıtmayı sağlayacak biçimde tasarlanmıştır. Sertifika yalnızca değerlendirme başarıyla tamamlandıktan sonra verilir; öğrenme materyali ise sertifika ücreti ödenmeden önce de erişilebilir durumdadır. Sertifikalar dijital, çok dilli, kurumsal kimlikli ve doğrulama unsurlarıyla donatılmıştır.

Platform: <https://skills-workshops.org>

◆ İklim, Nüfus ve Kurak Alanlar

DJAIRI, iklim ve nüfusu birbirinden kopuk konular olarak ele almaz. Su, gıda, göç, yerleşim örüntüleri, halk sağlığı, istihdam, arazi kullanımı ve geçim kaynakları tek bir sistem içinde birbirini etkiler. Bu nedenle kuruluş; kurak ve yarı kurak çevrelere, su yönetimine, bitki örtüsünün restorasyonuna, kuraklığa uyumlu tarıma, doğa temelli çözümlere ve iklim dayanıklılığına giderek daha fazla odaklanmaktadır.

Bu odak, iklim ve nüfusla ilgili eğitim içeriklerine, analitik materyallere ve bilgi araçlarına da uzanmaktadır. Ayrıca araştırmacıların, uygulayıcıların ve karar vericilerin iklimsel, demografik ve ekonomik değişimleri daha bütünlükli biçimde okuyabilmesine yardımcı olacak platformlar ve göstergeler geliştirme yönünde büyüyen bir yaklaşım bulunmaktadır.

◆ Ofisten Sahaya

DJAIRI’de belirleyici ilkelerden biri, fikirlerin ekranda kalmamasıdır. Çalışmalarımızın önemli bir bölümü, özellikle Ürdün Badiası ve düşük yağışlı diğer çevrelerde sahaya taşınır. Bu çalışmaların önemli bir hattı, Umm Al-Jimal’daki tarihî su hasadı sistemlerini belgeleyip yorumlamaktadır; bunlar arasında rezervuarlar, kanallar, çökelme havuzları, kuyular ve kapalı sarnıçlar, çatı suyu hasadı ve fazla suyun ekili alanlara yönlendirilmesini sağlayan güzergâhlar yer alır.

Bu ilgi, Kuzey Badia’daki Deir Al-Kahf gibi alanlarda uygulamalı çalışmalara dönüşmektedir. Burada yerel birikimin çağdaş araçlarla nasıl birleştirilebileceğini araştırıyoruz: yağmur suyu hasadı, toprağın suyla beslenmesinin iyileştirilmesi, sızma bahçeleri, bitki örtüsünün restorasyonu, araştırma, ölçüm ve topluluk öğrenmesi. Bizim için saha bir tanıtım dekoru değildir; fikirleri sınadığımız, neyin işe yaradığını öğrendiğimiz ve neyin değiştirilmesi gerektiğini belirlediğimiz açık bir laboratuvardır.

Kurak bir tarımsal çevrede saha belgelemesi; çevresel gözlemi, belgeleme ve araştırmayla buluşturuyor.

Kuzey Badia’daki Deir Al-Kahf’ta doğrudan saha ölçümü; alan koşullarını ve ekosistem restorasyonu potansiyelini belgeliyor.

DJAIRI saha arşivinden, kurak alanlardaki çalışmaları belgeleyen görüntüler.

☰ Çalışmaları Belgeleyen Medya İlgisi

DJAIRI’nin çalışmaları, özellikle saha, çevre ve topluluk girişimleri bağlamında düzenli olarak medyanın ilgisini çekmiştir. Kuruluşun medya arşivinde farklı gazete ve medya platformlarında yayımlanmış yaklaşık 29 haber, yazı ve dosya bulunmaktadır. Bu arşivi, girişimlerimizin gelişimini ve kamusal görünürlüğünü ortakların, araştırmacıların ve kamuoyunun izleyebilmesine katkı sağlayan bir belgeleme katmanı olarak kullanıyoruz.

Bu kayıta yer alan medya kuruluşları arasında Ammaniyat News, Ammon, Al-Anbat, Dar Horan, Balqi News, Al-Sharit, Juhayna News, Shaab News, Nabd Al-Balad, Sourah Magazine, Al-Sabah, Afaq Horra ve Al-Marfa News bulunmaktadır. Haber ve dosyalar; Umm Al-Jimal’daki su hasadı bilgeliğini, Deir Al-Kahf’taki çalışmaları ve bitki örtüsü restorasyonunu, ayrıca Kuzey Ürdün Vadisi’ndeki saha öğrenmesini ele almıştır. Medya görünürlüğünü bilimsel ölçümün ya da bağımsız değerlendirmenin yerine koymuyoruz; bunu saha çalışmalarının gelişimini belgelemeye yardımcı olan kamusal bir kayıt olarak değerlendiriyoruz.

“Bizim için teknoloji, sahanın yerini alan bir unsur değildir; sahayı daha iyi anlamanın, oradaki çalışmanın etkisini ölçmenin ve bilgiyi sahaya taşıyıp sahadan geri getirmenin bir aracıdır.”

■ Yeni Bir Yayın Modeline Yönelen Bilimsel Dergiler

DJAIRI, geleneksel akademik dergi formatını yalnızca tekrar etmekle yetinmeyen bir bilimsel dergi ve bilgi yayıncılığı ekosistemi geliştirmektedir. Hedefimiz, akademik çalışmaları daha kolay bulunur, anlaşılır ve kullanılabilir hâle getirmektir: daha güçlü dijital sunum, açık ve öz bilgi özetleri, kaynak ve verilere bağlantılar, çok dilli imkânlar ve araştırmanın dar akademik çevrelerin ötesindeki kitlelere ulaşmasını sağlayan formatlar; bütün bunları bilimsel titizlik ve hakemlik standartlarını koruyarak gerçekleştirmek.

Bu yayın ekosistemi içinde iklim, nüfus ve kurak alanlar özel önem taşıyacaktır. Buna; çevreyi toplum, ekonomi, kamu politikası ve teknolojiyle ilişkilendiren tematik dosyalar ve disiplinlerarası çalışmalar da dahildir.

■ New Human Knowledge Research Journal

Yenilenen insan bilgisini odağına alan; toplumsal, kültürel ve dijital dönüşümlere yanıt veren disiplinlerarası çalışmalara alan açan bir araştırma platformu.

<https://global-journal.org>

■ Digital Convergence Era Journal

Dijital teknolojilerin, yapay zekânın, iletişimin, kurumların ve toplumun yakınsamasının doğurduğu dönüşümlere ve bu yakınsamadan çıkan yeni araştırma ve uygulama sorularına odaklanır.

<https://diejournal.org>

■ Digital Life and Technology Journal

Dijital dönüşüm, yükselen teknolojiler ve bunların uygulamaları dâhil olmak üzere teknolojinin gündelik yaşam, çalışma hayatı, eğitim ve toplum üzerindeki etkisini inceler.

<https://digitallt.org>

◆ Mustanef: Düşünceyi Yeniden Başlatmak, Onu Hukukla Sınırlamamak

Mustanef, yalnızca hukukla sınırlı olmayan daha geniş bir bilgi girişimi olarak tasarlanmıştır. Onu; politika, toplum, hukuk, etik, teknoloji, kültür, çevre ve yönetişimin kesiştiği konularda düşünceyi, diyalogu ve araştırmayı yenileyen bir alan olarak geliştiriyoruz. Adın kendisi de bir soruya yeniden dönmeyi, varsayımları gözden geçirmeyi ve ikinci, daha katmanlı bir okumayı hak eden dosyaları yeniden açmayı çağırır.

Bu yaklaşımda Mustanef; analitik yazılara, açıklayıcı dosyalara, söyleşilere, bilgi değerlendirmelerine ve çoklu ortam içeriklerine ev sahipliği yapabilir; uzmanlaşmış araştırma ile nitelikli kamusal tartışma arasında köprü kurabilir. İklim, nüfus, su, çevresel adalet ve kamu politikası da bu alanda doğal bir yere sahiptir; çünkü bu konuların hiçbiri tek bir disiplin açısından bütünüyle anlaşılamaz.

Web sitesi: <https://mustanef.org>

⌘ Bağlantılı Bir Dijital Ekosistem

Web sitelerimizi birbirinden kopuk tanıtım sayfaları olarak görmüyoruz. Bunlar tek bir ekosistemin bileşenleridir: kurumsal siteler, akıllı öğrenme platformu, bilimsel dergiler ve uzmanlaşmış tematik platformlar. Aralarındaki bağlantılar geliştikçe kullanıcıların bir fikirden ya da haberden eğitim kursuna, bir kurstan dergiye veya araştırma çıktısına, araştırmadan da saha projesine ya da veri platformuna geçebilmesini hedefliyoruz.

■ Dijital Platformlarımız ve Yayınlarımız

Tür	Ad / Bağlantı	İşlev
Kurumsal web sitesi	Digital Al-Jazari https://digitalaljazari.org	Kuruluş, projeler, faaliyetler ve ağlar.
Kurumsal ağ geçidi	DJAIRI https://djairi.org	Kurumsal kimliğe ve daha geniş ekosisteme açılan kısa ve doğrudan dijital ağ geçidi.
Akıllı öğrenme platformu	Skill & Certificate https://skills-workshops.org	16 bilgi alanında kurslar, değerlendirme ve dijital sertifikalar.
Bilgi platformu	Mustanef https://mustanef.org	Yenilenen düşünce, diyalog ve araştırma için çok temalı bir alan.
Bilimsel dergi	New Human Knowledge Research Journal https://global-journal.org	Yenilenen, disiplinlerarası insan ve bilgi araştırmaları.
Bilimsel dergi	Digital Convergence Era Journal https://diejournal.org	Dijital dönüşüm, yapay zekâ ve teknoloji-toplum yakınsaması.
Bilimsel dergi	Digital Life and Technology Journal https://digitalt.org	Yaşamda, çalışma hayatında, eğitimde ve toplumda teknoloji.

Akıllı öğrenme • Araştırma ve inovasyon • Saha çalışması • Bilimsel yayıncılık

● Tek Kimlik: Öğrenmeden Araştırmaya, Araştırmadan Etkiye

DJAIRI projelerini birleştiren tek bir ortak hat varsa, o da bilgiyi etkiye dönüştürmektir. Skill & Certificate bilgiyi öğrenilebilir ve değerlendirilebilir hâle getirir; dergiler onu yayımlanabilir, incelenabilir ve birikimli kılar; Mustanef diyaloga ve çok perspektifli analize açar; saha çalışmaları gerçek koşullarda sınar; tematik siteler ise veriyi, politikayı ve öngörüyü iklim, nüfus, su ve kurak alanlar gibi somut sorunlarla ilişkilendirir.

Bu model, kuruluşun küçük bir çekirdek ekiple çalışırken araştırmacılar, gönüllüler, ortaklar ve uzmanlardan oluşan daha geniş bir ağ içinde faaliyet göstermesine imkân verir. Aynı zamanda projelerin bir eğitim modülünden ya da ilk araştırmadan başlayarak aşamalı biçimde bir platforma, saha programına veya uluslararası ortaklığa dönüşmesini mümkün kılar.

◆ Nereye Gidiyoruz?

Bir sonraki aşama bütünleşme aşamasıdır: siteleri ve platformları tutarlı bir kimlik altında birbirine bağlamak; yapay zekâyı araştırma, öğrenme ve yayıncılıkta sorumlu biçimde kullanmak; daha güçlü doğrulama ve ölçüm araçları geliştirmek; iklim, nüfus, su, dayanıklılık ve şoklara karşı koyabilme kapasitesi alanlarındaki çalışmaları genişletmek. Bununla birlikte temel ilkemiz değişmez: eyleme dönüşmeyen bilgi eksik kalır; bilgiye dayanmayan eylemi ise sürdürmek zordur.

Climate & Population × DJAIRI

İklim, insan, bilgi ve saha inovasyonu

Harekete geçen bilgi - öğrenmeden araştırmaya, araştırmadan sahadaki etkiye.

DJAIRI; akıllı öğrenmeyi, araştırma inovasyonunu, bilimsel yayıncılığı ve saha uygulamalarını bir araya getirir. Kuruluş, iklim, nüfus, kurak alanlar, su, restorasyon ve dayanıklılığın sürekli ve disiplinlerarası biçimde ele alındığı bağlantılı bir ekosistem inşa etmektedir.

Daha fazla bilgi edinin ve DJAIRI dijital ekosisteminin gelişimini takip edin:

digitalaljazari.org • djairi.org • skills-workshops.org

Climate & Population platformunun Türkçe yayını için hazırlanmıştır. Bu profil, Digital Al-Jazari ekosisteminin ve onun eğitim, araştırma, yayıncılık ve saha girişimlerini tanıtmaktadır.